

09 ශේකක

විද්‍යාව

ශේකය 4: බලය හා සම්බන්ධ මූලික සංකල්ප

I කොටස

- නිවැරදි පිළිතුරු යටින් ඉරි අදින්න.

01. බලය මැනීමේ ජාත්‍යන්තර සම්මත ආකෘති වන්නේ,

- (1). kg (2). N (3). Nm (4). Pa

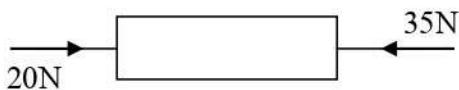
02. බලයක ලක්ෂණයක්/ලක්ෂණ වන්නේ,

- (1). විගාලත්වයක් ඇත. නමුත් දිගාවක් නිශ්චිත නැත.
(2). නිශ්චිත දිගාවක් ඇත. විගාලත්වයක් ගැන කිව නොහැක.
(3). නිශ්චිත නිගාවක් හා විගාලත්වයක් නැත.
(4). නිශ්චිත නිගාවක් හා විගාලත්වයක් ඇත.

03. උපයෝගී ලක්ෂ්‍යය යනු කුමක්ද?

- (1). බලය යෙදෙන ලක්ෂ්‍යය (3). බලයේ දිගාව පෙන්වන ලක්ෂ්‍යය
(2). බලය ත්‍රියාකරන රේඛාව (4). ඉහත සියල්ලම නිවැරදි වේ

04. වස්තුවක් මත බල 2ක් ත්‍රියාත්මක වන ආකාරය පහත රුපයේ දැක්වේ. වස්තුව වලනය වන දිගාව හා බලයේ විගාලත්වය නිවැරදිව දක්වා ඇත්තේ,

- (1). 55N↑ (2). 35N (3). 55N (4). 15N

05. වස්තුවක් මත බලයක් යෙදෙන ආකාර 4 ක් පහත රුපවල දැක්වේ. එහිදී බලයේ උපයෝගී ලක්ෂ්‍යයක් බලය යෙදෙන දිගාවත් යන සාධක දෙකම වෙනස් වී ඇත්තේ කුමන රුපයේ දැයි තෝරන්න.

06. බලය හා සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - බලයක් මගින් වලනය වන වස්තුවක් නිශ්චිත කළ හැක.
B - වස්තුවක් මත යොදාන බලය සමාන නම් උපයෝගී ලක්ෂ්‍ය අනුව ප්‍රතිඵලය වෙනස් නොවේ.
C - වස්තුවක් මත බලය යොදාන සැම විටම වස්තුව වලනයක් දක්වයි.
D - බලයක් මගින් වස්තුවක හැඩා වෙනස්කළ හැක.

මෙම ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1). A හා B (2). B හා C (3). C හා D (4). A හා D

07. බලය දෙශීක රාජියක් ලෙස හඳුන්වන්නේ,

- (1). බලයට නිශ්චිත දිගාවක් ඇති නිසයි
- (2). බලයට විශාලත්වයක් ඇති නිසයි
- (3). උපයෝගී ලක්ෂණයක් ඇති නිසයි
- (4). විශාලත්වයක් හා නිශ්චිත දිගාවක් ඇති නිසයි

08. පහත සඳහන් ඒවායින් සාවදු ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1). බලයක් රුපිතව දැක්වීමේදී බලයේ දිගාව ඊ නිසයින් දැක්වීම
- (2). බලයේ විශාලත්වය සරල රේඛා කාණ්ඩයේ දිගින් දැක්වීම
- (3). උපයෝගී ලක්ෂණය ඊ නිසයින් දැක්වීම
- (4). වස්තුව මත බලය යෙදෙන ස්ථානය තීතකින් දැක්වීම

09. 20kg ස්කන්ධයක් ඇති වස්තුවක් මත පාරිචිත මගින් ඇතිකරන ආකර්ෂණ බලය කොපමෙද?

- (1). 20N   (2). 2N   (3). 200N   (4). 0.2N

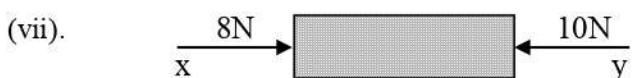
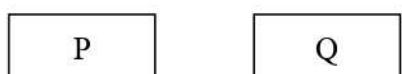
10. 50kg ස්කන්ධයක් ඇති මිනිසකු 2kg ස්කන්ධයක් සහිත ගබාල් කුටයක් මසවාගෙන සිටින විපපාලව මත යෙදෙන බලය කොපමෙද?

- (1). 52kg   (2). 52N   (3). 520N   (4). 5.2N

II කොටස

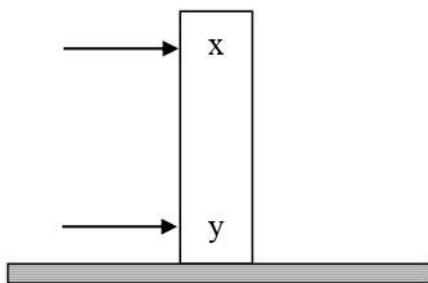
01. එදිනෙදා ජ්විතයේදී බලය යෙදීමෙන් සිදුවන අවස්ථා බහුලව ඇත.

- (i). බලය යනු කමක්ද?
- (ii). බලයක් යෙදීම මගින් වස්තුවක සිදුකළ හැකි වෙනස්කම් 4 ක් ලියන්න.
- (iii). බලය මැනීමෙන් යොදාගන්නා උපකරණය හා එය මැනීමෙන් භාවිතා කරන සම්මත ඒකකය (SI ඒකකය) ලියන්න.
- (iv). බලය දෙශීක රාජියක් ලෙස හඳුන්වන්නේ ඇයි?
- (v). බලයේ උපයෝගී ලක්ෂණය ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක්ද?
- (vi). P නමැති ලි කුට්ටියක් මත සිරස් දිගාවප 4N බලයක්ද, Q නම් වූ ලි කුට්ටිය මත තිරස් දිගාවප 12N බලයක්ද ක්‍රියා කරන ආකාරය රුපිතව නිරුපනය කරන්න.

ලි කුට්ටිය මත ඉහත ආකාරයෙන් බල ක්‍රියාත්මක වන විප ලි කුට්ටිය කුමන බලයකින් කුමන දිගාවප වලනය වේද?

02. (i). වස්තුවක් මත ගුරුත්වාකර්ෂණ බලය ක්‍රියාත්මක වන බව මූලින්ම අනාවරණය කරන ලද විද්‍යාඥයාගේ නම කුමක්ද?
- (ii) වස්තුවක් මත ක්‍රියාත්මක බල රුපීකර තිරුපනය කළ හැක. පහත සංකේත යොදුන්නේ කුමක් තිරුපනය සඳහාද?
- ර් හිස
  - සරල රේබාව
  - සරල රේබාව මත සලකුණු කළ තිත
- (iii) මෙසයක් මත ඇති ලී කුටිරියක් පහත දැක්වේ.

- a). රුපයේ ආකාරයට වස්තුවක් මත X හා Y යන ස්ථානවලට අවස්ථා 2 කදී සමාන බලයක් යොදු විට කුමක් නිරීක්ෂණය වේද?
- b). ඉහත නිරීක්ෂණ අනුව ඔබට එළඹිය හැකි නිගමනය කුමක්ද?
03. (a). වස්තුවක් මත එකත ක්‍රියා රේබාවක් මස්සේ ප්‍රතිවිරෝධ සමාන බල 2 ක් ක්‍රියාකරන ආකාරය රුප සහනකින් පෙන්වන්න.
- (b). එසේ ක්‍රියා කළ විට ලැබෙන නිරීක්ෂණය කුමක්ද?